

KA NEKAJ VEČ
2c na da
"GLAS NA ROKA"
PO POŠTI
(izvzemli sot.)
CITAJTE, KAR VAS ZANIMA

GLAS NA ROKA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Give Now
NEW YORK NATIONAL WAR FUND
For Our Own
For Our Allies

No. 200 — Štev. 200 — VOLUME LIII — LETNIK LIII NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 15, 1945 — PONEDELJEK, 15. OKTOBRA, 1945 Tel. CHelsea 3-1242

TITO ZAHTEVA MACEDONIJO Zakaj se nam to prikriva?

Maršal Tito je oznanil Grški, kaka ozemlja bo Jugoslavija od nje zahtevala, ko je Macedoncem v egejski Macedoniji obljubil da Jugoslovani niso brezbržni glede njihove bodočnosti in da se bodo držali načela, da morajo biti Macedonci združeni v svoji deželi.

Egejska Macedonija je bivša turška provinca, ki se ob obeh straneh Vardarja razteza do Soluna. Ta zemlja je sedaj grška.

Maršal Tito ni te zahteve stavil grški ali kateri zavezniški vladi, toda Jugoslavija bo to zahtevo še stavila, kakor jih je stavila glede Istre, Primorja, Trsta in Koroške.

Ta zemlja je bila še pred dvajsetimi leti po veliki večini macedonska, toda, ko so se morali Grki izseliti iz Male Azije, jih je grška vlada večinoma naselila v egejski Macedoniji in je sedaj grško prebivalstvo v večini.

Ko je bil Josip Smolaka jugoslovanski vnanji minister v Titovi vladi leta 1944, je rekel, da Jugoslavija sicer želi združiti vse Macedonice v federativni Jugoslaviji, da pa ta del ne pride v poštev. Letos v aprilu pa je maršal Tito izjavil, da Jugoslavija ne bo ovirala Macedoncev, da se združijo in so pri tem vključeni tudi grški Macedonci.

Edvard Kardelj je v Londonu rekel, da Jugoslavija od Grške ni zahtevala nobenega ozemlja in da ga tudi v bodoče ne bo zahtevala. V svojem govoru v Skorju, v glavnem mestu jugoslovanske Macedonije je Tito izjavil, da je v tem delu Macedonije mogoče pričakovati kakih narodnostnih zahtev.

Tito je tudi kritiziral bolgarske socialne demokrate, ker skušajo vstvariti Veliko Macedonijo pod tujim varstvom.

Bolgari so se za Veliko Macedonijo zavzemali že tekom prve balkanske vojne ter je bila postavljena macedonska organizacija Imro pod vodstvom Ivana Mihajlova.

Iz zadnjih izjav maršala je razvidno, da hoče jugoslovansko mejo raztegniti do Soluna. In Jugoslavija je zvezana s sovjetsko unijo in Tito v Kremli živi v lik ugled.

Grška se bo upirala odstopiti Jugoslaviji kaj ozemlja in ker tudi Anglija vsako slovansko državo skušati držati od Egejskega morja, bo v tem delu prav gotovo podpirala Grško. Tudi Turčija je nasprotna vsakemu slovanskemu pri-

Maršal Tito dolži Šubašića

Maršal Tito je obdolžil dr. Ivana Šubašića, da podpira nazadnjake doma in sovražnike v tujini, ki skušajo preprečiti volitve v Jugoslaviji. Maršal Tito je pisal 8. oktobra pismo, ki ga je jugoslovanska vlada šele včeraj objavila in v katerem Tito izraža svoje presenečenje nad Šubašićevim odstopom, ki pa ga je sprejel.

Maršal Tito pravi v pismu, da zunanji ljudje skušajo ovirati volitve, da povzročijo v deželi zmešnjave in privabijo vmešavanje kake tuje države.

Kako vmešavanje pričakuje Tito, iz njegovih besed ni jasno, toda Šubašića je posvaril, ko je rekel: "Jugoslovanski narod bo znal braniti svojo neodvisnost in svobodo; znal bo tudi postaviti v red svoj dom brez kakega posredovanja od zunaj."

Ne more se tajiti, da je v Jugoslaviji opozicija, ki vedno bolj narašča. Opozicija dolži maršala Tita, da je kršil Tito-Šubašićev sporazum. Tito pa to zanika. Trije ministri, dr. Šubašić, Milan Golić in Sutej, ki so podpisali sporazum in ki so se vrnili v Jugoslavijo iz Londona, so vsi izstopili iz vlade.

Ameriška vlada je obvestila maršala Tita, da od nje ne more pričakovati nobene gospodarske pomoči, dokler v deželi ni vpeljana zapadna demokracija. Beograd pa zatrjuje, da je bilo to že storjeno.

V svojem pismu, ki ga je maršal Tito pisal 8. oktobra, zavrača Šubašićev trditve, da ni izpolnil sporazuma za koalicijsko vlado.

"Vse, kar sem obljubil v sporazumu z Vami, v dom storil," pravi Tito v svojem pismu, "in vse, kar so trije veliki predlagali v Jalti, je bilo storjeno."

RUSI BAJE IMAJO TUDI ATOMSKO BOMBO

Poročilo iz San Francisco, Cal., pravi, da je nek odličen japonski znanstvenik rekel, da so Rusi najbrže že izdelali atomsko bombo, ki je mogoče še boljše kot pa je bomba, ki so jo v Ameriki izdelali ameriški in angleški znanstveniki. To sporočilo je po radio iz Tokio poslal ameriški poročevalec Larry Tighe.

Profesor Bunsaku Arakacu na tokijskem vseučilišču je Thigeu povedal, da bi tudi Japonska mogla izdelati tako bombo v desetih letih in da je že sam v tej smeri mnogo dovršil, ko so ameriški zračni napadi pretirali električni tok v njegovem laboratoriju.

Arakacu se je smejal, ko je slišal, da Združene države ne bodo dovolile, da bi tajnost atomske bombe prišla v roke kake druge države, kajti v bližnji bodočnosti bo mogla vsaka

KRIZA V ATENAH — PREREKANJE RADI VOLITEV

Atene, Grška, 11. okt. ONA. — Navzlic močnemu anglo-ameriškemu pritisku so odklonili zmeri in levičarski politiki sodelovanje v volitvah, katere je nameravala organizirati vlada predsednika Voulgarisa. Toda te volitve bodo preveč važne, in predno pride do njih, morajo biti politični ujetniki svobodni. Regent Damasinos je dejal, da ne ve ničesar o političnih ujetnikih, toda ob istem času, ko je izgovoril to trditve v Parizu, je ameriški kongresman King našel 400 političnih ujetnikov v nekem zaporu, ki je meril 50 čevljev po dolgem in 20 po širokem. Za vse je bila ena sama postelja! EAM trdi, da je 30.000 ljudi zaprtih. Ameriška ambasada pravi, da jih je le 5000, a kompetentni opazovalci, ki so deželo prepotovali, pravijo, da jih je od 16 do 20.000. K tem je treba dodati onih 8.000, ki se vedno čepa za bodečo žico na Srednjem vzhodu.

država izdelovati atomske bombe.

Izjava načelnika bolgarske misije

Washington, 11. okt. (ONA) — General Stojčev, načelnik bolgarske misije v tej deželi, je izjavil danes, da pričakuje, da Bolgarija postane republika in ne konstitucionalna monarhija.

V intervjuu z vašim poročevalcem je izjavil, da bi monarhija neizogibno zdrsela v smeri proti diktaturi, ter da je radi tega mnogo bolj verjetno, da si bo narod izbral republiko.

Stojčev je poudaril, da so bili ustanovljeni na Bolgarskem trije listi opozicije, in sicer od trenutka naprej, ko je bolgarska vlada pristala na to, da preloži svoje volitve. Dejal je, da je bilo 90% političnih ujetnikov izpuščenih še predno je pred kratkim zapustil Zofijo. Ostalih 10 odstotkov pa je takih, da čakajo na sodbo kot nevarni fašisti in pro-nacisti.

General Stojčev je potrdil, da so gospodarske razmere na Bolgarskem jako slabe, deloma radi ropanja in plenjenja nemških armad, deloma radi vzdrževanja velike armade 400.000 mož in deloma radi veličanske suše, ki je širom Balkana uni-

čila letos velik del poljedelskih pridelkov.

Glede naklonjenosti bolgarskega naroda Rusiji je dejal general Stojčev, da je narod bolj prijatelj Rusov kot prijatelj sovjetov. Rusi so osvobodili Bolgare izpod turškega jarma — vsa mesta so polna spomenikov, ki spominjajo na to. Povrh tega pa sta bolgarski in ruski jezik tako sorodna, da se vojaki ruske in bolgarske armade brez težav razumejo. Vera je tudi ista.

Ležišča uranija na Češkem

Praga, 11. oktobra. ONA. — Ležišča uranija, ki se nahajajo v Jahimovu na Češkem so bila postavljena pod rusko vojaško kontrolo. Pred mesecem dni jih je preiskala znanstvena komisija, ki je prispela iz Moskve. Glasom vesti, ki so prispale sem, nadzorujejo ruske vojaške oblasti kopanje je važne snovi za oprostitev atomske energije.

Gen. Avalos naslednik Perona v Argentini

Buenos Aires, Argentina. — General Edouardo Avalos je naslednik polkovnika Juan Perona kot vojni minister. Avalos je organiziral vojaški puč, ki je bil povod resignacije Perona kot diktatorja.

Naznanilo, da je bil Avalos imenovan za vojnega ministra, je bilo objavljeno po izredni seji članov kabineta. Dva druga pristaša polkovnika Perona sta morala resignirati kot člana vlade pod pritiskom. To sta general Bartolome de la Colina in polkovnik Filomeno Valasco.

Podržavljenje angleške banke

London, Anglija. — Delavska vlada premierja Attleeja je storila prvi korak glede socializacije ekonomije Velike Britanije. Hugh Dalton, finančni minister, je v parlamentu predlagal podržavljenje Angleške banke. Če bo predlog sprejet, bo banka prišla pod popolno vladno kontrolo in lastništvo.

Po pisanju zagrizeno protislovanskega časopisja v Angliji in v naši republiki ni v Jugoslaviji nikake svobode in je tudi drugače vse narobe. In po nedoumni modrosti Angležev, teh kristalno čistih varuhov prave demokracije, se sme in more to svetu pripovedovati le iz inozemstva, predvsem iz Rima, Londona in Pariza, nikakor pa iz Jugoslavije same.

V italijanskem pristanišču Bariju so polna skladišča pisem iz Slovenije in Jugoslavije, katere naslovljenci v Ameriki željno čakajo. Tam so tudi ogromni kupi slovenskih časopisov, namenjeni v Ameriko, ki ne morejo naprej. Zakaj? Vprašajte Angleže, ki tam gospodarijo...

Mi, ki ne razumemo angleškega sistema "demokracije" bi mislili, da bi svet dobil najboljše informacije o razmerah v Jugoslaviji iz tamkašnjih časopisov in še posebno iz pismen tam živčih ljudi njihovim sorodnikom v Ameriko. Ali se "demokratični" Angleži bojijo, da bi svet kaj izvedel iz nepobarvanega jugoslovanskega vira...

Tu in tam pride v Ameriko kako pismo iz Jugoslavije, in sicer strogo cenzurirano, ne od jugoslovanskih, ampak od zavezniških, skoro izključno angleških oblasti. In slišali smo celo, da imajo Angleži za cenzorje najete iz Jugoslavije pobegle četnike, domobrance in kvizlinke. Če je to res potem si lahko predstavljamo kaka usoda zadene pisma, ki povedo kaj dobrega o novi Jugoslaviji. Cenzorski pečati so v angleščini in italijanščini.

In nam ne gre v glavo, zakaj je pošta iz zavezniške države Jugoslavije, namenjena v zavezniško Ameriko, cenzurirana od angleških zaveznikov in italijanskih poražencev. Kako pravico imajo naši bivši sovražniki, poraženi Italijani, cenzurirati pošto Jugoslovancev, namenjeno ameriškimi državljanom? Mi tega ne moremo in ne moremo razumeti... Iz poražene in po zavezniških okupirane Italije prihaja pošta v Ameriko, iz zavezniške Jugoslavije pa ne, ker je "položena na polico" nekeje v Italiji.

liji. Kaka pravica in demokracija je to? Mi se čudimo...

Pred časom smo se čudili, zakaj ameriški časniški poročevalci, ki jih je polno po Evropi, ničesar ne poročajo direktno iz Jugoslavije. V poročilih iz Londona smo čitali, da Jugoslavija ne pusti ameriških in drugih inozemskih reporterjev v deželo. Potem pa je jugoslovanski delegat, ki je prisostvoval konferenci Združenih narodov v San Franciscu, povedal, da so jugoslovanske oblasti vabile ameriške reporterje v Jugoslavijo, toda jih zavezniški Angleži ne puste preko meje...

Pozneje smo čitali, da je prišlo nekaj inozemskih reporterjev v Jugoslavijo in da jim je maršal Tito priporočil, da naj poročajo iz Jugoslavije, karkoli hočejo, da bude resnično. Svobodno da poročajo tudi o razmerah, ki se jim zde graje vredne. Pa spet nismo čitali nikakih poročil iz Jugoslavije, in ugrabimo, če veliki kapitalistični listi tako poročila zadržujejo, ali "prijazni" angleški zavezniški preprečujejo reporterjem odposlanje poročil v Ameriko ali jim zabranjujejo prehod meje iz Jugoslavije...

Nekoliko se nam je zasvetilo iz poročila clevelandskega reporterja Mr. Andrice, poslanca iz Trsta, ki omenja, da je izvedel, da zavezniški (po večini Angleži), ki drže v okupaciji Trst in del Primorske, ne puste preko okupacijske mejne črte nobenega reporterja, ki je bil v Jugoslaviji. Čudno, da naši "prijatelji" Angleži ne puste očitno inozemskim reporterjem povedati svetu, kako "črno" je vse v Jugoslaviji, če je res tako črno, kot kričijo Angleži in tisti, ki za njimi capljajo. Nam se zdi, da se v tem grmovju skriva velik niger...

AMERIŠKA PARLAMENTARCA NA MADŽARSKEM

Budimpešta, 11. oktobra, (ONA). — Člana ameriškega odbora za zunanje zadeve v poslanski zbornici, republikanski poslanec Karl Mundt, in ga. Frances Boltin, ki sta prepotovala 20 dežel, nameravata predložiti po svojem povratku dalekosežne spremembe ameriške politike.

Kongresnika sta povedala danes vašemu poročevalcu, da bosta priporočila skupno zavezniško administracijo vseh bivših sovražnih dežel. Pozvala bosta ameriško javnost naj se mnogo bolj zanima za mednarodne zadeve in igra večjo vlogo v mednarodni politiki.

Izjavila sta, da nameravata priporočiti odboru za zunanje zadeve, da naj Amerika prevzame isto odgovornost kot Sovjetska Rusija v upravi Poljske, Madžarske, Rumunije in Bolgarske — obenem pa bosta priporočila, da naj Rusija prevzame ravnopravni del administracije Japonske. Zmaga in predaja sovražnikov je bila izsiljena z zavezniškim naporom, ki je bil skupen in vsestranski. Le skupna administracija in okupacija utegneta zagotoviti mir, se je izrazil poslanec iz Južne Dakote.

Oba poslanca sta našla, da gre obnova Poljske najbolj počasi naprej od vseh evropskih dežel. Dejala sta, da je res, da obstoji na Poljskem podtalna organizacija, ki je sovražna Rusiji in deluje proti njej.

LAVAL JE BIL DANES ZJUTRAJ VSTRELJEN

Sinoči je bilo v Parizu uradno naznanjeno, da bo danes zjutraj Pierre Laval v Fort Chatillon v predmestju Pariza vstreljen. Javni obtožitelj Andre Mornet in drugi uradniki sodišča, ki so Lavala v torek obsodili na smrt, so bili obve-

šteni, naj bodo danes ob 8 zjutraj na sodišču, od koder bodo šli na kraj usmrtnice.

Poročilo iz Pariza pravi, da bo Laval vstreljen danes zjutraj med 9.30 in 10 dopoldne po newyorškem času. Njegov zagovornik ga je v soboto obiskal v njegovi celici ter mu povedal, da ga gen. de Gaulle ni pomislil in da je bil odločen čas za njegovo usmrtnico.

Glasom današnjih poročil, se je Laval skušal zastrupiti, ko so prišli ponj, da ga ustrelje. Povzvil je neko strupeno pilulo in se onesvestil, toda zdravnik mu je takoj dal antidoto, in ko se je zopet zavedal, so ga odvedli na odkazano mesto, kjer ga je 12 odbranih vojakov danes, dne 15. t. m. ustrelilo.

Kapitan David W. Hardin zaprisega svoje tri sinove (trojčke), porodom njihovega vstopa v vojsko. (Nadaljevanje na 2. str.)

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—
ZA JUGOSLAVIJO —\$8.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš soboto, nedeljo in praznikov.
"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Pred dvajsetimi leti

Pred dvajsetimi leti se je velik del naših državljanov pripravil na to, da čim hitreje obogati, kajti tedaj je bila prva svetovna vojna že za nami in tudi razoroževalna konferenca, ki se je vršila v zvezinem glavnem mestu je bila končana na ta način, da je bilo dokazano, da je celo prav majhna vojna mornarica za našo obrežno obrambo, postala nepotrebna. Tako je bil ves tedanji svet popolnoma zadovoljen, in le tu in tam se je oglašilo nekoliko ljudi, ki so radi tega pričeli objavljati svoje proteste, ki so pa bili tako maloštevilni, da se jih sploh ni uvaževalo. Tudi število našega vojaštva se je tedaj znižalo na bornih 280,000 mož in kongres je tedaj doletel, da je 133,000 vojakov in častnikov povsem dovolj veliko za — mirno dobo, ki bo trajala kar na veke.

Nemčija se tedaj ni ozirala mnogo na mirovno pogodbo, katere je bila sklenjena in podpisana v Versailles in radi tega tudi ni razorožila svoje vojske in okupacija mesta Kolina in nekaterih krajev Porenja v Nemčiji, se je nekoliko podaljšala, toda končno je naše in drugo vojaštvo tedanjih zavrnikov, odpozvalo domov. Tedaj je tudi Mussolini pričel z mobilizacijo fašističnih organizacij njegove "bele garde" in istočasno razpustil vse protifašistične organizacije. Tedaj so fašisti v Livornu tudi pretepli našega konzula.

Liga Narodov je istodobno odobrila program razoroževanja in podpisala vse protokole, ki so določali, da morajo eventualne bodoče vojne biti — "človekoljubne". Vse te protokole je podpisala tudi Nemčija, in tako je tedanje človeštvo bilo navedeno, da bodo prav gotovo poravnala potom Lige Narodov. Nemčija je tudi obljubila, da bodo razpustila svoje generalni štab in da bodo nadomestila z civilnim uradnim, katero bo skrbelo za to, da se nemška mladina ne boče vadila v vojaškem smislu.

Pri nas, v Združenih državah, smo se tedaj najbolj zanimali za sodno razpravo proti nekemu učitelju v državi Tennessee, ker je v šoli predaval o evoluciji; zanimali smo se tudi za "bootleggerje" in njihove medsebojne bitke na javnih cestah in tudi za tedaj slavne odvetnika Clarence Darowa, ki je rešil dva dečka v Chicagu (ki sta umorila tretjega dečka) — smrtno kazni, za kar je dobil \$130,000. nagrade od starišev prvoočmenjenih dveh dečkov. — Tako je bilo pred 20 leti.

Danes, ko je končana najbolj krvava svetovna vojna št. 2, nas pa general Marshall opominja na to, da preti vsaki veliki državi, ki se razoroži, — prava katastrofa.

Dvesto tisoč mladih Američanov je moralo tekom zadnjih štirih let umreti radi vojne, ker — kakor trdi gen. Marshall —, ker naša vojska početkom vojne ni bila dobro organizirana in pravilno oborožena. On tudi trdi, da je imela nemška vojska na razpolago boljše orožje — boljše tanke, boljše topove in boljše streljivo.

Izum atomske bombe—tako pravi gen. Marshall — je sicer glede bodočnosti tolažiljivega pomena, toda tudi ta izum nas ne sme uveriti, da smo povsem na varnem glede bodočnosti...

ZAKAJ SE NAM TO PRIKRIVA?

(Nadaljevanje z 1. strani.)

V Ljubljani se je zbrala druga ljubljanska delovna brigada in odšla sekat drva v Bohinj, da Ljubljanci v bližini se zimi ne bodo zmrzovali. Ta brigada je razdeljena na osem bataljonov in broji nad tisoč mladeničev in mladenk, nad 15 let starih. Hotel Zlatorog je prirejal za stanovanje tem mladim drvarjem, med katerimi so zastopani vsi sloji.

V nedeljo 2. septembra se je zbralo 11,000 Ljubljancev za prostovoljno nedeljsko delo. Podirali so bunkerje, zapirali jarke, čistili ceste in zbirali staro železo.

Borovniška mladina je imela svoj dan. Delali so za obnovo vitev svoje porušene vasi Borovnice.

Mladina v Kočevju je v nedeljo zbrala dva in pol vagona starega železa.

V Gradcu v Beli Krajini

ZRAČNA POŠTA!

Od tukajšnjega glavnega poštnege urada smo bili obveščeni, da se sedaj zamore poslati pisma v Jugoslavijo po zračni pošti (Air Mail) ter pristojbina znaša 30 centov za pol unče teška pisma.

Zakaj mora Amerika pomagati prehraniti Evropo

Piše HAROLD WESTON, direktor Food for Freedom Inc., ki je ameriška organizacija katere zagovarja stališča večje ameriške pomoči za osvobodjena ljudstva Evrope.

Evropska ujedstva, ki so trpela šest let pod nacijsko okupacijo, sedaj ogroža lakota. — Sovražniki demokracije po Evropi že vodijo šepetajoče kampanje o "osvoboditeljih", ki pušajo ljudstva v nemar, da trpe še večjo lakoto kod pod nacijske. Predsednik Truman je bil v pravem ko je dejal:

"Z bližajočo zimo se večja stiska in ako ne bomo storili karkoli nam je mogoče, da ljudstvu pomagamo, bomo do te prihodnje zime zgubili kar smo zadnje spomlad s tolikimi žrtvami izvojevali. Obupano ljudstvo se boče v svoji stiski zneslo nad obstoječimi socialnimi zgradbami svojih dežel ter si bo skušalo samo najti nadomestitev v kateri bo videlo kaj upanja za bodočnost. Ako pustimo Evropo, da bo to zimo gladovala in zmrzavala, bomo zaigrali same temelje reda na katerih naj bi slonel svetovni mir, oziroma upanje za tak mir, mi moramo pomagati kolikor nam je mogoče. In mi bomo pomagali."

Jasno je torej, da evropska ljudstva morajo dobiti pomoč, ter da mora Amerika v tem igrati vodilno vlogo. Kanada je že poslala žita in mesa, ter je ponovno uvedla racijoniranje, da bo tako mogla nadaljevati z dovažanjem pomoči potrebnemu ljudstvu opustošenih dežel. Švedska je enako obdržala strog sistem racijoniranja, da zamore na ta način dati več živeža na razpolago Norveški in Finski, kjer razsaja glad. Tudi druge dežele podvzemajo slične korake. Za ameriško ljudstvo pa pomoč nudena ljudstvu v stradalih evropskih deželah ne bo pomenila kakih izrednih žrtev.

Živežna produkcija v Ameriki je bila tekom zadnjih štirih let tako visoka, da ameriško civilno prebivalstvo v resnici dobiva sedaj več živil na

razpolago nego prej, navzlic dejstvu, da mu je stavljeno na razpolago manj kot 80% pridelanih ozir. produciranih živil. Organizacija Food for Freedom Inc., je dognala, da je naša letošnja živežna produkcija za eno tretjino višja kot pred vojno. Producira se sedaj 41% več mesa in 18 odstotkov več mlečnih izdelkov. Skozi vse mesece letošnjega leta smo použili več hrane kot v normalnih časih pred vojno. Celotno se je použilo le za dva odst. manj nego v predvojnih časih. Ako nekateri izmed nas nismo imeli dovolj mesa, je temu iskati vzroka v dejstvu, da je armada porabila ogromne količine mesa, ter da je bila porazdelitev mesa slaba.

Poljedelski oddelek (Department of Agriculture) odločuje pri razpodelbi ameriškega živežnega pridelka ozir. ameriškim živežnih zaloz. Živila so nakazana za razne potrebe dežele vsake tri mesece. Armada dobi svoj odkazani delež in ostalo je porazdeljeno za civilne in druge potrebe. Tekom vojne so potom lend-lease dobivale ameriška živila tudi zavezniške dežele, posebno Anglija in Rusija; živežne zalozge morejo v Ameriki kupiti tudi one dežele, ki to zmorejo, dalje je ameriških živežnih pošiljk deležna tudi UNRRA, ki pomaga Italiji ter peterim vzhodno-evropskim deželam. Tekom prve polovice tega leta, je naša vojska potrebovala nad 16 odst. živežnih zaloz, a za civiliste se je porabilo 77 odst. Kar je ostalo je šlo skoro v celoti za potrebe lend-lease. Zelo malo živeža je bilo poslanega v Evropo stradalocemu ljudstvu, razen kjer je živež dobavila armada "v obmeju bojnih polj".

S koncem vojne je obenem bilo stavljenega na razpolago več živeža za razne potrebe, kajti, armada po zaključenih sovražnostih ne potrebuje več

toliko živil kot prej. Tekom zadnjega četrtletja tekočega leta se bodo živilske potrebe naše vojske znatno skrčile, tako da bo nakupljenih za 25 odst. manj zaloz nego je bilo prvotno predvidevano. In posebnost se bo skrčila in omejila potreba živil, ki jih Evropa naj bolj potrebuje.

Problem torej ne leži v tem kako zadostiti potrebam U. N. R. R. A. e v smislu predloženih števil za pomoč posameznim prizadetim deželam. Tudi ne igra velike vloge v tem racijoniranje, kot je to naglasil predsednik Truman sam. Poljedelski oddelek enako poroča, da v kljub olajšanemu in deloma odpravljenemu ali ukinitvenemu racijoniranju nekaterih živil, kot sira, itd. imamo še vedno dovolj mesa in mlečnih produktov s katerimi bi mogli zadostiti potrebam UNRRE, kot tudi zahtevam onih dežel, ki morejo same nakupiti živež pri nas tekom zadnjih treh mesecev tekočega leta.

Pošiljke živeža UNRRI in vladam, ki si bodejo nabavile istega z lastnimi sredstvi, bodo tekom zadnjih treh mesecev tega leta, po številkah poljedelskega oddelka, katero je citiral preds. Truman, vključevale naslednje: 150 milijonov funtov mesa in mesnih izdelkov; 70 milijonov bušjev žita; 28 tisoč ton surovega sladkorja; 90 milijonov funtov suhega graha in fižola; 13 milijonov funtov masti. Dalje je poljedelski oddelek pripravljen poslati 380 milijonov funtov evapriranega mleka in drugih mlečnih izdelkov in sicer kakor hitro bodo doseženi poveljni finančni dogovori. Toda vse te zalozge še ne nudijo dovoljne in zadostne prehrane, pač pa bodejo le pomagale olajšati situacijo. Iz tega bi bilo torej sklepati, da navzlic dejstvu, da racijoniranje trenutno ni faktor v nakazanju živilskih zaloz za Evropo, bo pa morda kasneje je treba ponovno poostri racijoniranje v svrhu preprečenja posplošenega pomanjkanja hrane v evropskih deželah, ki so najbolj prizadete.

Predsednik Truman je dejal: "Pomagati moramo kolikor je v naši moči". Oni izmed nas, ki želimo podpreti predsednikove besede z dejanji to je z živili za Evropo, moramo o tem obvestiti našo vlado. Pisati moramo našim senatorjem in kongresnikom, da želimo, da dobi UNRRA dodatna denarna nakaznila, ter da naj se, če potreba, zopet podvzame strožje racijoniranje za živila, ki jih še vedno primanjkuje in katera so stradalocemu ljudstvu v evropskih deželah potrebna. Ameriška pomoč v živežu bo pomagala zgraditi trdne temelje za mir in svobodo.

(F. L. I. S. — Common Council)

NA PRODAJ

KRASNA HIŠA, 14 sob. peč na olje, posebna okna za zimo, "screens". Dohodok — Nadalje 2-DRUŽINSKA HIŠA, centralna kurjava z gorke vode (peč na ogelje). — Za vsa toz. pojasnila se obrnite na lastnico: MRS. MARY FRIBEL, 103-21 97th Street, Ozone Park 17, L. I., N. Y. Tel. VI 3-5450.

10-19

ISČE SVOJEGA BRATA

JOŽETA MARKOVIČ, Vas Topol, št. 25, pošta Nova vas pri Rakeku, Jugoslavija, ki se nahaja nekje v Kanadi. — Ako kdo ve kaj, ali mogoče sam čita, naj se zglaši na naslov sestre Mrs. Theresa Lach, 13110 Crossburn Ave., Cleveland 11, Ohio, U. S. A., ker imam pismo od njegove žene Marije.

10-17

RAZGLEDNİK**ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA**

"Tre Daily News" v našem mestu, kateri list se je zavzemal za vsakega večjega vojnega zločinca — od Hitlerja do Quislinga —, ima sedaj tudi nekoliko tolažilnih besed za eno obsojenega Pierre Lava in pravi — "prav mu bodi, ker si je izbral stranko, katera je vojno izgubila, ne pa dobi la". To velja tudi glede gen. Yamashita, kajti imenovani list pristavlja: "Laval in Yamashita sta bila pravzaprav obdolžena, da sta si med bojevalci izbrala one, kateri so drugo svetovno vojno izgubili." Inače pa omenjeni list nekako tajno domneva, da bi bilo dobro obsoditi na smrt dokaj veliko število voditeljev osištca. — ker so izgubili drugo svetovno vojno...

"Mirror" v New Yorku kaže z prstom na nekega Robert Murphija, ki je baje že v minulem avgustu javil generalu Eisenhowerju, da je "denaciifikacija" v Nemčiji končana, medtem, ko se je z tem delom tedaj komaj pričelo. Imenovani list tudi pravi, da je nekoliko pobočnikov gen. Eisenhowerja "namikavalo" gen. Pattonu, ker se ni ožiral na povelja svojega poveljnika, dokler ni ameriška javnost to zadevo uravnala...

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da — ako bi naša vlada pričela z demobilizacijo naše vojske tako, da bi najprej poslala v civilno življenje višje častnike, potem bi se naša javnost čudila, kako hitro bi prihajali tudi navadni vojaški domovi...

Nek poročevalce naznanja raznim listom, da — ko je odpoval poslanik Edw. Pauley zajedno z odškodninsko komisijo v Moskvo, so imeli omenjeni potniki toliko zamude, da so prišli dokaj pozna v rusko glavno mesto, kajti na meji so imeli nekoliko poteškoč z svojimi potniškimi listinami. Rusi so bili pri pregledovanju teh listin nekoliko počasni, toda končno so dovolili Pauleyu nadaljno potovanje, in kmalu potem so tudi člani odškodninske komisije dobili to dovoljenje. Pri tem se je pa dogodilo, da letalec, ki bi moral povesti poslanika in komisijo v Moskvo, — ni dobil dovoljenja nadaljevati potovanje z svojim — aeroplanom...

V raznih listih čitamo poročila iz Evrope, katera so si edina v tem, da je mesto Frankfurt v Nemčiji polno londonskih Poljakov, kateri vsi so ob-

lečeni v angleških uniformah. — Kedo plačuje te fašistične londonske Poljake in čemu, je težavno ujeti, ako uvažujemo dejstvo, da je vlada Združenih držav že pred tremi meseci — pripoznala varšavsko vlado...

Newyorská "Sun" svari našo javnost, da bode prišlo še do nadaljnjih štrajkov in se pritožuje, ker v Washingtonu niso storili vse, kar je bilo potrebno, da se to prepreči, in pristavlja, da — "ako tozadevno vodstvo ne pride iz Bele Hiše, potem mora priti 'od nasprotnega konca Pennsylvania Ave. ..."

"P. M." v New Yorku pravi, da se večina naših časopisov poslužuje svojih vojnih nazorov tudi sedaj, ko živimo v mirnem času, zlasti v kolikor pridejo razni štrajki v poštev. Ti časopisi so še vedno mnenja, da sta besedi "štrajk" in "sabotaža" — istovetni. Ti listi še vedno ne zamorejo zapopasti, da imajo tudi delavci svoje pravice, pa jim kljub temu ne privoščejo poslužiti se štrajkov, kateri so edino delavsko orožje v boju za varnost in dostojnost...

"The Herald" v Bostonu, Mass., pravi, da je preteklo že pet mesecev odkar se je Nemčija podala, da pa je njena osoda še vedno velika tajnost in pristavlja, da — ako uvažujemo Pattonov odpoziv in sum-njo Morgenthaua, da je naš tajni namen pomagati Nemčiji, da postane zapet "močna", potem je "premagana" Nemčija dokaj "iznenadljiva"...

Kupujte
Victory Bonds
potom
Pay-Roll Savings Plan

NA JAVNI DRAŽBI
ZELO REDKA ZBIRKA
70 balkanskih, bizantinskih in ruskih
IKONOV

(od 15. do 19. stoletja)
KI BO PRODANA NA JAVNI DRAŽBI
v soboto, 20. oktobra
ob 3 popoldne
NA RAZSTAVI
V TOREK IN SREDO 16. IN 17. OKTOBRA
V GALERIJA
Tobias, Fischer & Co.
INC.
71 West 45th St., N. Y.

Angleško-Slovenski**BESEDNJAK**

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

Seja slovenske sekcije Jugoslovanskega Pomožnega Odbora

ki se je vršila 11. septembra 1945 v glavnem uradu KSKJ. v Joliet, Illinois

Zaključek...

Sledi poročilo direktorja pu bliciteta; brata Janka N. Rog- lja:

Poročila nimam, ker od zad- nje seje nisem bil aktiven iz vzroka, katerega sem povedal javnosti v Novi Dobi. Prišel pa sem na to sejo, da zago- varjam resolucijo, katero je sprejel glavni odbor Ameriške bratske zveze na zadnjem pol- letnem zasedanju. Denar, ki ga imam danes v naši bla- gajni, naj se takoj porabi za trpečo Slovenijo. Moja pripo- račila bodo sledila, ko pride- mo na dnevni red.

Stavljen, podpiran in spre- jet je predlog, da se poročilo direktorja publicitete sprejme.

Sledi poročilo odbornika brata F. J. Wieda:

Nimam posebnega poročila, ampak mnenja sem, da naj se denar takoj porabi v pomoč potrebnim bratom in sestram, ki čakajo naše pomoči v do- movini.

Stavljen, podpiran in spre- jet je predlog, da se njegovo poročilo sprejme.

Poročilo odbornika, brata J. Gornika:

Nimam posebnega poročila, ampak strinjam se, da se de- nar takoj porabi v pomoč bra- tom in sestram v domovini, zaka- je bil nabran. JPO,SS ni več tako živahen, kot je bil v pričetku, posebno ne več to- liko, odkar se je ustanovil SANS in ko je pričel tudi s pomožno akcijo. — Društva v Clevelandu rada pomagajo ter so se dobro izkazala, kadar je bilo, potreba pomagati. Upa, da ostane še tako v bodoče. Stavljen, podpiran in spre- jet je predlog, da se njegovo poročilo sprejme.

Tajnik Zalar pravi, da ima pismo od zastopnika SMZ, brata J. Grdineta, katerega bi rad prečital seji, ker v pismu na- vaja svoja priporočila.

Tajnik čita pismo, katero se glasi:

Cleveland, Ohio,
Sept. 8, 1945.

Zborovalcem Jugoslovanske pomožne akcije, slovenska sek- cija v Jolietu, Ill.

Joseph Zalar
Gl. tajnik JPO,SS.

Cenjeni:
Prejel sem vabilo, oziroma

Ali težko dobite SOAP POWDERS?

Potem pomagajte odpomoči pomanjkanja maščob, ki se potrebujejo za izdelovanje mila... kakor tudi raznih iz- delkov, preprog in mnogih drugih stvari.

IZROČITE SVOJE PORABLJENE MAŠČOBE

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV
NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. — Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim- bolj izvežbati in izpopolniti.

Knjigarna Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, 11. N. Y.

bil obveščen, da se udeležim zborovanja odbora JPO,SS. Naznanjam Vam da se mi je nemogoče udeležiti to pot tega tako važnega zborovanja. Mi je prav žal.

Ker pa se mi je nemogoče udeležiti se osebno, Vam kot član, oziroma kot zastopnik organizacije SMZ ki je članica te akcije, Vam povsem po- lagam na srce tole:

Ker se bo skoro gotovo raz- motrivalo in tudi skoro gotovo določilo, da se pošlje gotovo vsoto, ali morda vse, našim Slovincem v Jugoslavijo; to pri tem apeliram na zboroval- ce, da imajo v vidiku VES slo- venski narod: te ki so v Jugo- slaviji in te ki so se morali radi premagovanja svojega ver- skega prepričanja umakniti iz Jugoslavije v tujino: DA SE POMAGA IZ TEGA SKLADA JPO,SS, prav vsem.

Celokupni odb. or JPO,SS, je dolžan, da denar ali pa blago ki se ga bo kupilo in plačalo iz blagajne JPO,SS, razdeli nepristransko. To pa bo na razmere ki zdaj vlada- jo v Jugoslaviji nemogoče, kaj ti vsako nadzorstvo v tem ozi- ru je nemogoče. Radi tega si usojam predlagati, ter apeli- rati na zborovalce JPO,SS, da od vsote denarja ki je v bla- gajni JPO,SS, da gotovo vsoto za SLOVENSKE BEGUN- CE ki so bili radi svojega ver- skega prepričanja primorani zapustiti svojo domovino, ter iti v tujino.

Odločno zavračam podlo tr- ditev, da so bili naši rojaki ki so bili primorani bežati iz domovine kaki izdajalci. Bili so pač žrtev preganjanja ki ni nič novega kamor pridejo komunisti. To se je dogajalo drugod in to se dogaja v naši nesrečni Sloveniji.

Zakaj to predlagam, oziro- ma apeliram? Ker je bil denar pri JPO,SS nabran od vseh, brez razlike vere in prepriča- nja; zato je tudi dolžnost, da se temu primerno iz tega skla- da, blagajne JPO,SS temu pri- merno razdeli na vse pomoči potrebne Slovence, pa bili v Jugoslaviji ali pa izven njenih mej, ter so bili primorani be- žati ven, kakor že zgoraj ome- njeno. Ne pravilno, da krivič- no bi bilo pošiljati ta denar, ali blago kupljeno za ta denar samo v Jugoslavijo, ker bo do- bila samo tista stranka ki je na krmilu; to je Partizani, oziroma komunisti.

Radi tega je popolnoma na mestu in pravično obenem, da se da en del tega v Jugosla- vijo, a gotov del pa kot ome- njeno zgoraj: Slovenskim be- guncem izven Jugoslavije: — Ves narod je zbiral, brez raz- like na prepričanje in ves naj- dobi.

Ako bo Vaše zborovanje od-

ločilo v tem smislu, to potem bo Vaše delo res hvale vred- no in ne bo mogel nihče nič očitati: v nasprotnem slučaju, pa zaslužijo zborovalci vso kri- tiko od strani naroda: Po- moči so potrebni vsi naši Slo- venci; tisti ki so doma: še bolj pa tisti, ki so v tujini.

V nadi, da bo Vaše zboro- vanje potekalo v tej smeri in bo odločevalo srce, to je ljube- zen ki ne pozna meja, ne pa le one ki so danes na vodstvu v Sloveniji, odnosno v Jugo- slaviji.

Ostajem s pozdravom
Jože Grdina, zastopnik
Slovenske moške zveze.

Stavljen, podpiran in spre- jet je predlog, da se prečitano pismo vzame v naznanje.

Predsednik Cainkar predlo- ži zborujočim načrt v angleš- kem jeziku, katerega je pri- ravil iz izdelal The Ameri- can Committee for Yugoslav Relief na priporočilo ameriš- kih izvedencev, ki so nastudi- rali okoliščine in razmere, ki obstajajo danes v Sloveniji, odnosno v Jugoslaviji. Načrt ima v svojem programu, da se preišče slehernega prebiva- lca v Jugoslaviji, ako ima v sebi kati jetike, katere se širi nepopisno hitro in zahteva v, vsakim dnem novih žrtev. V Jugoslaviji je danes okoli 15 milijonov ljudi, in če bi se ho- telo uresničiti ta program, rabilo bi se 15 fotografičnih aparatov s popolno opremo, da bi mogli zdravniki pregledati te ljudi v enem letu. Z enim enakim fotografičnim apara- tom bi se lahko pregledalo do 350 oseb na dan. Za to delo je potreba tudi strokovnjakov, ki znajo fotografirati, operi- rati fotografično opremo ter analizirati slike, da doženejo stanje tuberkuloze. Ti strokov- njaki so že tam v Jugoslaviji, poslani tja iz Amerike.

Predloženi načrt obsega edi- nice, na podlagi katerih bi se moglo to delo vršiti. Vse tri so potrebne, ker vsaka vsebu- je drugačne fotografične opre- me in stroje. V zadnji ednici je oprema bolnišnice, kjer bi bilo 250 postelj za jetične, vsa kuhinjska oprema, potrebni pa- ratari za fotografiranje, itd. Predloženi načrt bi odgovar- jal našim Sloveniji, kjer je okoli en milijon prebivalcev. Vse te ednice, ki vsebujejo vse potrebne aparate, filme, gonilno električno silo, poste- lje, perilo, zdravniške potreb- ščine in priprave, ki se rabijo za zdravljenje jetike, bi stali okoli \$69,000,00, kot je to na- vedeno v proračunu, ali more- bitno manj, ko se prične odbor pogajati za enak nakup.

Predsednik poroča, da se mu je ta načrt dopadel, nakar je obvestil o tem brata blagajni- ka, ki je svetoval, da gresta do brata tajnika v Joliet ter mu predložita načrt. Na skup- nem sestanku so se vsi strin- jali, da se kupi te potrebšči- ne, zakar so sklicali današnje sejo, da ves odbor določi.

Med tem časom se je obr- nil predsednik do sestre An- ke Traven, tajnice ZOJSA, da naj tudi ona preišče in poliz- ve, če bi ta načrt odgovarjal pravemu namenu. Odgovorila da ona priporoča ta nakup, ker se je prepričala, da bi bil v veliko pomoč trpeči Slove- niji. Istotako je odgovoril naš ameriški pisatelj, Mr. Louis Adamič, ko je prečital pred- loženi načrt. Dr. S. Zore, sve- tovalec pri jugoslovanski am- basadi v Washingtonu je bil obveščen o tem načrtu ter po- voljno odgovoril predsedniku.

Sestra Erjavec pravi: Za- sledujem poročilo eksekutiv- e, ki priporoča nakup zdravni- kih instrumentov za zdravlje- nje jetike v domovini. Ako ste

prepričani, da bi se na ta na- čin najboljšo uporabil denar, ki je bil nabran po JPO,SS, potem tudi jaz ne ugovarjam. Toda pripomniti moram, da bo pri nakupovanju izbrani od- bor imel posebno pažnjo, da ne bo delal prodajalec kak pose- ben "commission". Na kratko rečeno: Da bi se katerega kaj ne "prišlo". Vsota je velika in dolgo časa nas je vzel, da smo denar nabrali, zato je po- trebno, da skušamo za ta de- nar dobiti dosti dobro. Mogo- če lahko še pri cenah kaj zni- žamo.

Brat Cainkar pravi, da bo pazil na vse to in da hoče biti zraven, ko se bo kupovalo, da bo vse napravljeno pošteno.

Brat Zalar pravi, da sta bi- la pri njemu brata Cainkar in Jurjovec, ki sta mu predložila načrt, s katerim se je takoj strinjal. On vidi, da bi bila taka pomoč trajna, in da bi isto lahko uživali vsi, ne da bi se gledalo na te ali one raz- like. Bolj dobrega bi morda res ne mogli napraviti, če na- bavimo to zdravniško opremo za pobijanje jetike v Sloveniji. Kaj naj pomaga hrana in obleka, ako človek izgubi zdrav- je in umrje. Taka pomoč je prva, da se človeku reši živ- ljenje.

Brat Jurjovec se tudi strin- ja z načrtom ter sugestira, da se izvoli odbor, ki nakupi potrebno zdravniško opremo, katero predvideva podani na- črt. In ko se enkrat to završi, potem naj se slovenska sek- cija Jugoslovanskega pomož- nega odbora razpusti.

Brat Rogelj pravi, da je res- lucija Ameriške bratske zveze zahtevala, da se izroči denar Rdečemu križu v Slo- veniji, odnosno, da se denar takoj uporabi za naše ljudi onkraj morja. Ker pa imam pred seboj priliko, ki odgovar- ja res plemenitemu namenu

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Gledališče... Kinematograf... Radio

Glasbeni vodnik New York City Opera Company nazna- nja, da ker Dorothy Sarnoff je zbolela, bo vlogo 'Margue- rite' v 'Faustu', nastopila Lucille Manners, Doris Doree bo zopet pela v vlogi 'Tosce', ko bo ta opera ponovno proiz- vajena v soboto zvečer, dne 20. oktobra.

Bolezen gospodične Sarnoff- ve, je bolj resna, kot so prvotno mislili, in njen zdravnik pravi, da zaradi infekcije v grlu, ne bo mogla peti skoro za me- sece dni, — to bo že po koncu City Opera Company sezone, ki se konča 28. oktobra.

Kinomatografična slika — "Weekend at the Waldorf", v kateri nastopajo Ginger Rogers, Walter Pidgeon, Lana Turner in Van Johnson bo pridržana še ta teden v Radio City Music Hall gledišču v New Yorku. Poleg omenjenih zvez- dnikov, nastopijo tudi v te mo- dern romanci priljubljeni i- gralci Edward Arnold, Keenan Wynn, Phyllis Thaxter, Robert Benchley, Xavier Cugat in njegov orkester, Leon Ames, Samuel S. Hinds in Lina Ro- may.

Podlaga tega filma je odes- ska igra, ki jo je spisala Vicki Baum; filmsko igrto sta pa spi- sala Sam in Bella Spewack, prilagodil jo je za filmsko pro- izjajo pa Guy Bolton.

Ian Cosman, newyorški po- licist je prvič nastopil v operi kot vodilni tenor večeraj v vlogi Tunidda v operi "Ca- valleria Rusticana", v New York City Center, 131 West 55th St. — Mr. Cosman je študiral glasbo v Louisiana State vseučilišču. Laszlo Ha- lasz je slišal Mr. Cosman peti

ZENSKO DELO DELAVKE ISCEJO :: HELP WANTED

General
HOUSEWORKER
2 CHILDREN — SLEEP IN
REFERENCES
TR 7-0070
(200-202)

SLAMNIKARICE
na MALE in BOX MAŠINE
Dobro zaslužek — Stalno delo
Prijetna okolica — Vprašajte
ALANSON HAT
721 BROADWAY
New York City
(199-205)

COOK
NEAT — COMPETENT
PERSONAL REFERENCES
3 ADULTS — NO LAUNDRY
SLEEP IN
Call SCARSDALE 1839
Collect — Between 9-12
(199-204)

Finishers & Basters
ON MEN'S TOP COATS
STEADY WORK — GOOD PAY
Apply
LOZOWSKY & KARANIK
2887 ATLANTIC AVE
BROOKLYN, N. Y.
(199-205)

Operators on GLOVES
Whipstitch and Inseam — Expe-
rience preferred. WILL TRAIN
BEGINNER with knowledge of
sewing. — Steady year round
work; good pay; modern factory
Apply CRISTIANO BROS.
2419 FIRST AVE., N. Y. C.
(199-205)

HOUSEWORKER
SLEEP IN. OWN ROOM
GOOD SALARY
FLUSHING
CH 2-6630 or FL 3-6916
(195-201)

DRŽAVLJANSKI
PRIROČNIK
Knjižica daje poljudna navodila
kako postati ameriški državljan.
(V slovensčini) Cena 50 centov
Dobite pri Knjigarni Slovenic
Publishing Co., 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.

to spomlad, in se mu je nje- gov izbori tenorski glas tako dopadel, da ga je sprejel za New York City Opera Compa- ny pevea.

Eugene Conley, tenor, ki je seržant v ameriški armadi, bo nastopil v sredo zvečer, 17. oktobra v vlogi Rudolfa v Puc- cinovi operi "La Boheme". Vlogo Musette bo pa pela Na- dine Ray namesto Lillian Fawcett, Lucille Manners bo pela že v tretjič v treh tednih vlogi Mimi.

Film "The House on 92nd Street" bo proizvajen na pla- tnu v Roxy gledišču, 7th Ave in 50. ulica, New York, že tre- tji teden. Film ima resnično podlago na zapisnike FBI in prikazuje kako je ta važen vla- dni urad nastopil proti delo- vanju nemške špijonaže v de- želi.

Kombinacija filma "Duffy's Tavern" na platnu in osebni nastop Andrews sester na odru newyorškega Paramount glediš- ču je tako privlačna za jav- nost, da bo ta vzpored pridržan še za tekoči teden, in to je šesti zaporedni teden tega vzporeda.

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako po- trebni, da morate slediti da- našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U
NARODA", 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.

COUNTER WOMEN
EXPERIENCE PREFERRED BUT NOT ESSENTIAL.
MEAL TIME SERVICES — CONVENIENT HOURS
STEADY WORK
Apply — DIETICIAN POLYCLINIC HOSPITAL
345 WEST 50th STREET NEW YORK CITY
(196-202)

Hišna delavka - Kuharica
Spi notri — 4 odrasli — no-
benega pranja. — 5 sob — pri-
jetna okolica — Dobra plača
SC 4-6086 — 15 W. 81st ST.
New York City
(196-202)

RHINESTONE &
NAILHEAD SETTERS
Experienced — Good Pay
Long Season — Congenial
Working Conditions — Apply
BREINLINGER
315 WEST 39th ST., NEW YORK
(197-203)

COOK - HOUSEWORKER
EXPERIENCED
REFERENCES, OWN ROOM, BATH;
FOND OF CHILDREN
GOOD SALARY
RE 7-2707
(194-200)

HOUSEWORKER
MO. AND THUS. (12 to 6 PM)
\$8.—
NEAR KINGS HIGHWAY
and UTICA AVE.,
BROOKLYN
NA 8-2066
(194-200)

GIRL
CARE FOR 1 YR OLD CHILD
8-5 DAILY EXCEPT SUNDAY
MEALS — GOOD PAY
CONGENIAL SURROUNDINGS
Apply: Mrs. L. Michaelson
1960 E. 19th ST., BROOKLYN
ES 5-2392
(196-202)

GLOVES
Permanent Peacetime Jobs
Experienced
KILERS & INSERTERS
Pleasant surroundings — Apply
NADELMAN, 331 — 4th AVE.
on FABRIC GLOVES — Good lay
N. Y. C. (Near 25th St.)
(196-202)

FINGER WEAVER
All Around Operator
Good Salary — Short Hours
Permanent Position
Apply: NELLIES SALON
1135 LEXINGTON AVE.
N. Y. C. (79th Street)
(195-201)

ŠIVALKE
na "Saturn" slamo. — DOBRA
PLAČA; DOLGA SEZLA; PRIJAZNA
DELAVNICA. — Vprašajte pri:
LAPOFF & SAUL, 13 West 36th ST.,
3rd floor, New York City.
10-19

General HOUSEWORKER
NO COOKING. — Three adults, one
school child, Salary \$35. week;
own room and bath. Must have good
references. Write: J. Bilekstein, 29
Dogwood Lane, Rockville Centre, N. Y.
10-17

Opozorite še druge, ki ne čitajo
"G. N." na te oglase. — Mogoče
bo komu vstredena.

HELP WANTED ::
MOŠKO DELO

GLASS BENDERS
ON
NEON SIGN
TUBES
STEADY WORK
GOOD PAY
Apply
N. Y. NEON SIGN CO.
2918 — 25th AVENUE
ASTORIA, L. I.
(200-202)

nost, da bo ta vzpored pridržan še za tekoči teden, in to je šesti zaporedni teden tega vzporeda.

WOODWORKERS HELPERS
Experienced preferred but not
essential — Also experienced
MACHINE MEN & HELPERS
Steady work; good pay; plenty overtime
Apply: B. R. Z. CABINET CO.
6 VARET STREET, BROOKLYN
EVERGREEN 4-0438
(199-201)

SILVERSMITHS
EXPERIENCED SOLDERERS
Also MAKING FRAMES
Steady work — Good Pay —
Excellent Opportunity to Right
Workers — Apply
VICTOR JEWELRY
131 WEST 42nd ST., N. Y. C.
(199-205)

SHOEMAKERS
CUSTOM MADE SHOES
STEADY WORK — GOOD PAY
Apply
JOSEPH BURGER
2067 — 3rd AVE., N. Y. C.
near 113 Street
(199-205)

Opozorite še druge, ki ne čitajo
"G. N." na te oglase. — Mogoče
bo komu vstredena.

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

... "On pije k baronu in ta go vsprejme. Ako sem jaz le "un outchitel" in se jim zdim podrejen ter naposled brez zaščite, je mister Astlej nečak lorda, pravega lorda, kar je vsem znano, lorda Mbroka in ta lord je tukaj. Lahko si mislite, da bo baron uljuden z mister Astlejem in ga bo poslušal. V nasprotnem slučaju bo mister Astlej sam smatral to za osebno razžaljenje (znano vam je, kako so Angleži odločni) in pošlje v svojem lastnem imenu prijatelja, a prijatelje ima odlične. Pomislite torej, da se gotovo ne zgodi tako, kakor vi računate."

Francos se je resnično začel bati. In res je bilo vse prav istini podobno in je kazalo, da bi bil jaz res zmožen izzvati škandal.

"Torej vas prosim," je prišel s prosečim glasom, "da opustite vse to. Vam bi bilo najbrže ljubo, da nastane škandal. Ni vam potrebno zadoščenje, ampak škandal. Rekel sem vam že, da se izejmi skoro gotovo iz tega kaj zabavne in ostronumne — morda se ravno zato trudite — no v kratkih besedah," je zaključil vide, da vstajam in jemljem klobuk, "prišel sem k vam, da vam oddam teh par vrstice od gotove osebe; prečitajte, naročeno mi je, da naj počakam na odgovor."

Tako govorec je vzel iz žepa majhno, zloženo in z oblatjo zapечатeno pismo in je oddal. Pavlina roka je napisala sledeče:

"Zdi se mi, da nameravate nadaljevati to stvar. Razjezili ste se in začnete delati neumnosti. Ker pa so pri tem posebne okoliščine, ki vam jih mogoče pozneje pojasnim, vas prosim, da ne boste in se vzdržite. Kake neumnosti vam rojijo po glavi? Potrebni ste mi in sami ste obljubili pokorščino. Pomnite Schlangenberga! Prosim vas, da ubogate in ako potreba, vam ukazujem. — Vaša P."

P. S. Ako ste jezni name radi včerajšnjega, tedaj mi odpustite."

Kar oči so mi odpovedale, ko sem prečital te vrstice. Ustnice so mi pobledle in začel sem drgetati. Prokleti Francos je zrl s pošljeno-skromnim obrazom in pogledal strani, kakor bi ne hotel gledati moje zmedenosti. Ljubše bi mi bilo, da se je razkrohotal nad menoj.

"Dobro," sem dejal, "povejte, naj bo mlike brez skrbi. Dovolite pa mi vprašanje," sem dodal reško, "zakaj mi niste tako dolgo oddali tega pisma. Namesto da ste govorili neumnosti, bi bilo po mojem mnenju boljše, da ste začeli s tem ... ako ste že prišli s tem naročilom."

"O, hotel sem ... sicer pa je vsa ta zadeva tako čudna, da mi oprostite moje razumnevo nestrpnost. Rad bi bil sam hitro zvedel osebno od vas vaše namene. Neznano mi je, kaj vsebuje pismo, in mislim sem si, da je še vedno lahko izročim."

"Razumem. Čisto priprosto vam je bilo zapovedano, da je izročite le v najskrajnejšem slučaju in sploh ne oddati, ako se vam posreči z besedami vse poravnati? Ali ni tako? Povejte naravnost, m—s des Griex!"

"Morda," je dejal z nekakim zatajevanjem in izrednim izrazom.

Vzel sem klobuk, on je pokimal z glavo in odšel. Zdelo se mi je, da mu je zaigral na ustnicah porogljiv usmev. Ali pa je sploh možno bilo drugače?

"Máda že se obračuniva in se pomeriva. Francos, moj!" sem mrmral stopajoč po stopnicah. Ničesar še nisem mogel razbrati, ka-

kor da sem dobil udarec po glavi. Zrak me je nekoliko osvežil.

Čez dve minuti, kakor hitro sem začel zopet jasno misliti, sta me prevzeli dve misli: kako da je vsled takih neumnosti, vsled par razposajeno-lahkomisljenih groženj, ki sem jih izrekel včeraj v naglici, nastala splošna vznemirjenost; kakšen upliv ima ta-le Francos na Pavlino? Na eno samo besedo mu naredi vse, kar hoče, piše pismo in me celo prosi. Dasi so mi bili njuni odnosi že od začetka, odkar sem ju poznal, vedna zagonetka, sem zadnje dni vendar zapazil, da se ji silno gabi in da ga zaničuje, on pa je celo ne pogleda, da je celo surov z njo. To sem opazil. Pavlina sama mi je pravila, da se ji gabi; zato so ji čisto silila na dan zelo dragocena priznanja ... To pomenja, da je v njegovi oblasti, da jo drži v sponah! ...

VIII.

Na promenadi, kakor imenujejo tukaj ko-

stanjevi dvored, sem srečal Angleža.

"O, o!" je dejal, zazrši me. "jaz k vam, a vi k meni. Torej ste se ločili od vaših?"

"Povejte mi najprej, kako da bi vse to že veste," sem vprašal začuden. "menda vendar ni to že vsem znano?"

"O, ne, vsem ni znano; tudi ni tako važno, da bi bilo znano. Nič ne govori o tem."

"Torej kako vi to veste?"

"Vem, ker sem slučajno zvedel. Kam odide te odtdi? Rad vas imam in sem zato prišel k vam."

"Izvrsten človek ste, mister Astlej," sem rekel. Silno me je presenetilo, da mu je že vse znano. "Ker nisem še pil kave in ste je najbrže tudi vi zelo malo, pojdiva v kavarno poleg vokzala; tam sedeva, pokadiva, in jaz vam vse povem in tudi vi mi poveste..."

Do kavarne je bilo sto korakov. Dobila sva kavo, sela sva. Jaz sem si zapalil svačico. Astlej ni kadil in pripravljen se je, k meni obrnjen, da posluša.

"Nikamor ne odpotujem, tu ostanem," sem rekel.

"Tudi jaz sem bil prepričan, da ostanete," je dejal odobrujoče.

Idoč k Astleju nisem imel namena in tudi ne volje, da bi mu kaj omenil o svoji ljubezni do Pavline. Vse te dni nisem govoril z njim o tem niti besede. Razum tega pa je bil celo skrajno plašen. Že prvič sem opazil, da je naredila nanj Pavlina silen utis, da si ni nikdar izrekel njenega imena. Toda čudovito! Komaj je sel in me jel motriti s svojim presunljivim, svincenim pogledom, se me je polastila želja, da mu povem vse, svojo ljubezen z vsemi nian-sami. Pripovedoval sem cele pol ure in bilo mi je silno prijetno, saj sem to prvič pripovedoval. Zapazivši, da se je pri nekaterih, izredno ognjevitih mestih zmedel, sem nalašč povečal ognjevitost svoje povesti. Samo tega se kesam, da sem rekel morda kaj preveč o Francosu.

Astlej je poslušal sejeleč mi nepremično nasproti, ne da bi le besedič zini in gledaje me v oči; ko pa sem začel govoriti o Francosu, me je naenkrat prekinil in me strogo vprašal, da-li sem upravičen omenjati to postransko stvar. Astlej je stavil vedno zelo čudna vprašanja.

"Prav imate, bojim se, da nisem," sem odvrnil.

(Dalje prihodnjič.)

SEJA SLOVENSKE SEKCIJE JUGOSLOVANSKEGA POMOŽNEGA ODBORA

(Nadaljevanje z 3. strani.)

in dolgotrajni porabi za vse bor, slovenska sekcija". Govor-nase rojake v Sloveniji, setu- ril sem tudi s človekom, ki je di pridružuje temu načrtu. V prišel iz Slovenije, ki mi je domovini bi enaka bolniška op- zagotovil, da bo pošiljatev pri- rema zelo koristila bolnici za šla na mesto, toda bo vzelo jetične, ki stoji na Goolniku precej časa, ker so vsa prevoz- nad Kranjem. Doda pa, da sredstva v Sloveniji uniče- naj se na to opremo in aparate- na in mostovi razdrti. (Tri dni te pritrdi male plošče z napi- po tej seji sem čital ljubljans- som; Dar ameriških Slovencev, ki list, v katerem je poročal hitro pozabili, kdo je to daro- Rdeči križ v Sloveniji, da ste val Sloveniji. Slovencev, itd. in tako je tudi

Brat Wedie se tudi strinja z načrtom.

Nato govori še brat Zalar, ki priporoča nakup.

Brat Rogelj stavi predlog, da se izvoli odbor, ki kupi vse predmete, ki so navedeni v načrtu, da se pogaja s prodajal-

cem, da zniža ceno, če je mo- goče. Vpraša pa se tudi pomož- ni odbor ZOJSA, da pomaga določiti vsoto, ki bi manjkala za nakup vse opreme.

Predlog podpisan.

Brat Vraničar, ki se je ude- ležil seje kot opazovalec, z dovoljenjem predsednika go- vori ter se strinja z zborovalci.

Pravi, da se zanima za po- tek seje kot lokalni predse- dnik JPO,SS, in STNS-a. Su- gestira pa, da naj se pri na- kupu vpraša za nasvet tudi kakega našega zdravnika in v to svrhu priporoča dr. Zalarja v Jolietu, ki ima dosti izku- šenj bav v tej stroki.

Brat Zalar ponovno podpi- ran in sprejet je predlog, da kakor hitro se potroši ves na- brani denar, da se o tem obve- sti merodajni odbor v Wash- ingtonu, da dobimo odpustni- co, nakar potem resolucije katero podpisajo vsi zastopni- ki pri JPO,SS, naznanimo v časopisju, da je JPO,SS neha- la poslovati. V resoluciji obe- nem naznanimo, da naj se vse mogoče prispevke za naše lju- di v domovini pošilja na po- možni odbor ali takojšnjo po- moč Slovenskega ameriškega narodnega sveta v Chicagi.

Predsednik, podpredsednik in tajnik se zahvalijo vsem odbornikom in posameznikom, kateri so se udeleževali pri JPO,SS ter pomagali nabira- ti denar. S tem predsednik za- ključuje sejo od 12:15 popoldne.

V. Cinkar, predsednik.

Joseph Zalar, tajnik.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

J. N. Rogelj, zapisnikar.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago 23,

RAČUN OD 1. JANUARJA DO 31. AVGUSTA 1945

Bančna bilanca 31. decembra 1944 ..\$17,290.56
Ročna blagajna 24.09

Članarina, darovi, prodana literatura ter vsi drugi prispevki za politično akcijo 18,996.84

Prejeto za religio akcijo WREASSD 36,067.28

..... \$72,378.77

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši pripomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajšim za učenje angleščine.

Za ameriške Slovence sestavil

Dr. F. J. KERN

avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Cena \$2.— s poštino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana

Naročila sprejema:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th St., New York 11, N. Y.

ZA SVOBODO DOMOVINE SJO ŽRTVOVALI ŽIV- LJENJE

Posmrtnice objavljene v ljubljanskem listu "Slovenski Poročevalac" julija meseca, 1945.

GREGORKA MIROSLAV, viš svetnik drž. žel. v p. in član odbora Slovenskega R. K. Umrl je v Dachau v začetku marca 1945. Za njim žalujejo Marija, soproga; Dušan in Boris, sinova; Vera, snaha; Branka, vnukinja.

MAJCEN IGNAC, posestnik. Umrl je 27. januarja 1944 v taborišču Wesermünde. — Za njim žalujejo: Kristina, žena; Nace, sin; Majda in Anka, hčerki in ostalo sorodstvo.

ŠPINDLER BOGDAN, art. poročnik. Padel je 30. okt. 1941 v Mariboru. Za njim žalujejo: Božena, žena, Bogdan in Mišo, sinova.

ZASTOPNIKI "GLAS NARODA"

California:

San Francisco, Jacob Laushin*

Colorado:

Pueblo, Peter Cullig

Walsenburg, M. J. Bajuk*

Indiana:

Indianapolis, Fr. Markich

Illinois:

Chicago, Joseph Bevdic*

Chicago, J. Fabian (Chicago, Cice- ro in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Spelch

Mascoutah, Martin Dolenc

North Chicago in Waukegan, Math Warlek

Michigan:

Detroit, L. Plankar*

Minnesota:

Chisholm, J. Lukanich

Ely, Jos. J. Peshel

Eveleth, Louis Gouffe

Gilbert, Louis Vessel

Montana:

Roundup, M. M. Panlan

Nebraska:

Omaha, P. Broderick

New York:

Gowanda, Karl Strlnsha*

Little Falls, Frank Masle*

Worcester, Peter Rode*

Ohio:

Barberton, Frank Troha*

Cleveland, Anton Bobek, Charles

Karlinger*, Jacob Resnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumle

Youngstown, Anton Kikelj

Oregon:

Oregon City, J. Kobla*

Pennsylvania:

Conemaugh, J. Brezovec*

Coverdale in okolica, Jos. Paternel

Bessemer, John Jevnikar

Export, Louis Supančič*

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamlo*, Frank

Biodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homestead, Joseph Kerla

Imperial, Corapolis, in okolico: —

Anton Kebe

Johnstown, John Polanta*

Krayn, Ant. Tančelj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, John Žust*

Pittsburgh in okolica, Phillip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer*

West Newton, Joseph Jovan

Wisconsin:

Milwaukee, West Allis, Frank Skok*

Sheboygan, Anton Kolar

</